

नव जन्चेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

पछिल्लो समय अभिनेता अनमोल केसी र अभिनेत्री जसिता गुरुङबिचको प्रेमबारे मिडियामा 'गोसिप' बन्ने गरेको छ । जसिता भने आफूहरू एकअर्काको 'राखी साथी'मात्र रहेको बताउँछिन् । उनले आफू 'रिल'मा अनमोल केसीको प्रेमिका रहे पनि 'रिजल'मा असल साथी भएको प्रस्ट पारिन् । चलचित्र 'फर्की फर्की'को ट्रेलर सार्वजनिक भएपछि अनमोल र आफूलाई जोडेर प्रेमको हल्ला चलान्छुको जसिताको भनाइ छ । 'सायद फिल्मको प्रचार-सञ्चारमा समेटिएको मात्रै केनेसेरी दर्शनलाई राखी लाग्छो होला'।

आजको विचार...
हाइपर...
(दुई पेजमा)
केशव खतिवडा

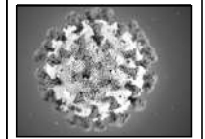
दयाहाडलाई लिएर निर्देशक सुब्बाले फिल्म 'गाउँ आफूको बाटो' बनाएका छन्, जुन यही जेठ २५ गतेबाट प्रदर्शन हुँदैछ । स्क्रिप्ट लेखनकै समयमा फिल्मको 'गाइला' पात्रका लागि एकजना 'नव एक्टर' रोज्न सुरु गरिएको थियो । तर, ती कलाकारले चरित्र निर्माणलाई हल्ला रूपमा लिएपछि कास्टिङ डिरेक्टर सुब्बाले त्यो पात्रमा दयाहाडबाहेक अरुले नचाग्छ गरी सत्यम देखिनु । तर, निर्देशक सुब्बा दयाहाडलाई लिन इराफका थिए । उनलाई त्यो इर दयाहाड 'स्टार' भएकोमा थियो ।

१ वर्ष १८ १ अंक १८५ १ १०८१ जेठ ११ गते शनिबार 25 May 2024, Saturday १ पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

नेपालमा कोरोनाको नयाँ भेरियन्ट पुष्टि

काठमाडौं, जेठ ११/नेपालमा कोरोना भाइरस ओमिक्रोन भेरियन्टको नयाँ सब भेरियन्ट भेटिएको छ । राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाले कोरोना भाइरस संक्रमित ४२ जना जिन सिक्वेन्सिङ गर्दा 'केपी १' 'केपी २' 'केपी ३' र 'केपी ४' पुष्टि भएको प्रयोगशालाका सूचना अधिकारी कृष्णप्रसाद जैसिले जानकारी दिए । उनका अनुसार गत अप्रिल र मे महिनामा सातवटै प्रदेशबाट नमूना संकलन गरी जिन सिक्वेन्सिङ गरिएको थियो । तीमध्ये १२ जनामा 'केपी १', १७ जनामा 'केपी २', एक जनामा 'केपी ३' र एक जनामा 'केपी ४' देखिएको उनले जानकारी दिए । 'यो नयाँ भेरियन्ट होइन । ओमिक्रोन भेरियन्टकै सब भेरियन्ट हो । यसलाई नयाँ नाम मात्र दिइएको हो', उनले भने ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका प्रवक्ता डा. प्रकाश सुब्बाकोहीले 'केपी' प्रजातिको भेरियन्ट संक्रामक नभएको बताए । 'केपी प्रजातिको भेरियन्ट त्यति संक्रामक छैन । यसको प्रभाव खासै छैन', उनले भने । बयालीस वटा परीक्षणमा प्रयोगशालाका ओमिक्रोन (एएन १) सात जनामा ओमिक्रोन (बीए २), दुई जनामा देखिएको छ । -रासस

सत्ता समीकरण निर्वाचनसम्म जान्छ र ०८४ मा एमालेको एकल बहुमतको सरकार बन्छ : महासचिव पोखरेल

कृष्ण पोखरेल
पाल्पा, जेठ ११/नेकपा एमालेका महासचिव शंकर पोखरेलले अहिलेको सत्ता समीकरण २०८४ को निर्वाचनसम्म जाने ठोक्नुवा गरेका छन् । शुक्रबार नेकपा एमाले पाल्पाको दशौँ जिल्ला अधिवेशनको उद्घाटन गर्दै महासचिव पोखरेलले वर्तमान सत्ता गठबन्धनलाई निर्वाचनसम्म निरन्तरता दिने बताएका हुन् । उनले भने, 'एमाले गठबन्धनको विरुद्ध खोज्ने पक्षमा छैन, वर्तमान सत्ता समीकरणलाई २०८४ को निर्वाचनसम्म निरन्तरता दिने पक्षमा हामी छौं ।' विगतमा कम्युनिष्ट एकता बचाउन नसक्नु गम्भीर त्रुटी भएको बताउँदै महासचिव पोखरेलले एमालेको प्राथमिकता वर्तमान सत्ता समीकरणको निरन्तरता र बलियो कर्मगुणित शक्ति निर्माण नै रहेको बताए ।

कोरिस नेतृत्वको गठबन्धनले मुसु कलाई बरवादीको दिशातर्फ लभिरहेको अवस्थामा परिवर्तन गर्नको लागि एमालेले सबै कुरा छोडेर नयाँ सत्ता समीकरण निर्माण गरेको उनको भनाइ छ । महासचिव पोखरेलले भने 'अहिले एमालेले प्रधानमन्त्री पनि मागेको छैन, महत्त्वपूर्ण मन्त्रालयमा पनि दावी गरेको छैन, ठूला-ठूला पदहरू छोडेर सत्तामा मात्रै बसेको छु भने लागेको छु होला तर एमालेको मिसन गठबन्धनलाई निरन्तरता दिई ०८४ मा एमालेको एकल बहुमतको सरकार बनाउने रहेको छ ।' देशको विकासका लागि दुरदर्शी नेतृत्व, बलियो राजनीतिक शक्ति र राजनीतिक स्थिरता आवश्यक रहेको अवस्थामा एमालेसँग बलियो दुरदर्शी नेतृत्व भएकोले आगामी ८४ को लागि एमाले सही तयारीका साथ अगाडि बढेको बताए । ठूला पार्टीका नेता तथा कार्यकर्ताहरू जनतामाफ आफूना निति, कार्यक्रम र योजना लिएर नजदि अहिले अराजकताको भिडमा जनता जान बाध्य रहेको महासचिव पोखरेलले बताए । देशको राजनीतिक स्थिरताको फाईदा उठाउँदै देशको मौलिक तथा सांस्कृतिक आधार माथि बाहुय पक्षबाट निरन्तर प्रहार गरी राष्ट्रियता कमजोर पार्ने खेल भईरहेकाले यसलाई चिर्न बलियो राजनीतिक शक्ति स्थापित गर्न आवश्यक रहेको उनले उल्लेख गरे ।

दिईन । अहिले केन्द्रमा देखिएको सहकारी विवादमा नेपाली कांग्रेसले बखेडा मात्र फिकेको र समस्याग्रस्त देशभरीका सहकारीको छानविन गर्न कांग्रेस तयार नभएको र कांग्रेसले भनेको मात्रै सहकारीहरू छान्ने काम राजनीतिक बैमाना हुने सचिव अर्थाले बताईन् ।

एमाले पोलिटिब्युरो सदस्यहरू, ठाकुर वैरे, बैजनाथ चौधरी, एमाले लुम्बिनी प्रदेश अध्यक्ष राधाकृष्ण कुडेल लगायतले नेकपा एमाले विना मूलकमा विकास तथा समृद्धि आउन नसक्ने दावी गरे । अधिवेशनले पाल्पा जिल्लाका पहिलो सचिव भूपेन्द्र बहादुर जि.सी. दोषो सचिव दलबहादुर रानालाई सम्मान गरेको छ । यसैगरी जाजरकोट भूकम्पको उद्धारमा खटिएका पार्टी उपाध्यक्ष देवीलाल लामिछाने, निवर्तमान अध्यक्ष नारायण आचार्य सहित १३ जनालाई पनि सम्मान गरेको छ ।

अधिवेशनबाट नयाँ नेतृत्व चयन हुने छ । अध्यक्ष पदमा वर्तमान सचिव रामजी पोखरेल र पूर्व सचिव ओमबहादुर घर्ति विच प्रतिस्पर्धा देखिएको छ । सचिवमा विमल काफ्ले र दिपक विश्वकर्मा प्रतिस्पर्धामा रहेका छन् । पार्टी नेतृत्व भने सहमतिसा मनेतृत्व चयन हुने कसतमा जुटेको छ । अधिवेशनको खुलाशर जिल्ला अध्यक्ष धनेन्द्रराज घिमिरेको अध्यक्षता, उपाध्यक्ष देवीलाल लामिछानेको स्वागत र सचिव रामजी पोखरेलको सञ्चालनमा भएको थियो ।

बक्यौता महशुल बारे अत्यन्त जरुरी सूचना

प्रस्तुत विषयमा यस तानसेन खानेपानी उपभोक्ता समितिबाट धारा जडान गरी खानेपानीको आपूर्ति नियमित प्राप्त गरिरहनुभएका केही उपभोक्ताहरूबाट नियमित खानेपानी महशुल नबुझाउनु भएकोले बुझाउनको लागि गत मिति २०८०/१०/०३ र २०८०/११/२० मा पटक-पटक पत्राचार गरिएको तर महशुल भुक्तान गर्न नआएकोले उपभोक्ता समितिको मिति २०८१ वैशाख २६ गते बसेको कार्य समितिको बैठकले अन्तिम एक पटकको लागि आगामी जेठ २५ गतेसम्म बक्यौता महशुल भुक्तानी गर्न उपभोक्ताहरू माफ यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । तोकिएको समय भित्र बक्यौता महशुल भुक्तानी गर्न नआएमा नियमानुसार धाराको लाइन बन्द गरिने पनि सूचित गरिन्छ ।

अदुरोधक
तानसेन खानेपानी उपभोक्ता समिति
तानसेन, पाल्पा

सन्तोष चलचित्र मन्दिरमा...

जेठ १० गतेदेखि भव्यताका साथ प्रदर्शन भइरहेको सुपरहिट नेपाली चलचित्र 'फर्किको' र नेपाल अधिराज्यभर अपार सफलतापूर्वक सञ्चालनमा आएको चलचित्र 'पुनार साकी' सलिरहेको जानकारी गराउँदछौं । उक्त चलचित्र हाम्रो स-पसिन्धवा पाल्पामा भरपुर मनोरञ्जन सिद्ध हुने अप्सरा भन्दछौं ।

सो कुरा :
फर्किको : पहिलो सो : ११-३० बजे
पुनार साकी : दोस्रो सो : १-३० बजे र सायन ५-३० बजे
(त्यो ठाउँको डिजिटल साइट, लु प्रोजेक्टर र लक्जरी सिटमा)

बोक्सीको आरोपमा कुटपिट गर्ने पक्राउ

सौपाता बाचाई
पाल्पा, जेठ ११/बोक्सीको आरोप लगाई महिलालाई कुटपिट गर्ने एक युवक पक्राउ परेका छन् । महिलालाई बोक्सीको आरोप लगाई कुटपिट गर्ने बगनासकाली गाउँपालिका-९ का २९ वर्षीय पदम बस्न्यालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको हो ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय पाल्पाबाट अनुसन्धान अधिकृत सहित खटिएको टोलीले उनलाई बृधबार नियन्त्रणमा लिएको छ । भैसी बिरामी भएको भन्दै फारफुक गर्न बस्थल समझ पुगेकी ती महिलालाई गत ६ गते बोक्सीको आरोप लगाई बस्थाले कुटपिट गरेको प्रहरीले जनाएको छ । बस्थाले विगतदेखि नै गाउँमा फारफुक गर्दै आएका थिए । कुटपिटबाट घाइते भएकी ती महिलाले बोक्सी आरोप कम्प अन्तर्गत कारवाही गरी पाउँ भनि प्रहरीमा निवेदन दिएपछि प्रहरीले बस्थालाई पक्राउ गरेको हो । घाइते महिलालाई छिमेकी आएर

रामपुरमा गोरु हत्या गर्ने पक्राउ

पाल्पा, जेठ ११/जिल्लाको रामपुरमा गोरु हत्या गर्ने दुई जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । कोदालो प्रहार गरी गोरु हत्या गर्ने रामपुरका ५२ वर्षीय तारानाथ नेपाली र पुर्बोला गाउँपालिका-१ का ३८ वर्षीय तिलकनाथ श्रेष्ठलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको हो ।

गत भंगलबार रामपुर नगरपालिका-९ का तारानाथ नेपालीको गोठमा रहेको गोरुलाई उनीहरूले कोदालो प्रहार गरेर हत्या गरेका थिए । गोरु हत्या गरेको जानकारी पारसुंगै ईलाका प्रहरी कार्यालय रामपुरबाट खटेको प्रहरी टोलीले बुधबार उनीहरूलाई नियन्त्रणमा थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय जनाएको छ ।

प.वि.पु.का.र.नं. ०११/०१२

प.वि.पु.का.र.नं. ११/०११/०१२

सम्पादकीय

देशलाई विकास देऊ

राजनीतिक दलका नेताहरू यति बेला एक अर्काको आरोप प्रत्यारोपमा उत्रिएका छन् । पछिल्लो राजनीतिक अवस्था हेर्दा सिद्धान्तका लागि दल बनेकै होइनन् कि जस्तो देखिएको छ । उनीहरूमा राजनीतिक सिद्धान्त छ नत देशहितको एजेण्डा नै । जनताको आवाज उठाउने प्रतिनिधिमूलक संस्था प्रतिनिधि सभा र राष्ट्रिय सभामा देखिएका पछिल्ला गतिविधिहरूले पनि सत्ता पक्ष र प्रतिपक्ष दलहरू नै जनता र देशप्रति गम्भीर नभएको प्रष्ट हुन्छ ।

कहिले के मुद्दा र कहिले के मुद्दामा दलहरू रमाली रहेका छन् । अहिलेको अवस्थामा कुनै पार्टीमा पनि दुईतिहाइ बहुमत ल्याउन गाह्रो छ । सरकार बन्न जहिले पनि गठबन्धन नै गर्नुपर्ने अवस्था आएकोले पनि गठबन्धन बिनसकेपछि दलहरूमा सिद्धान्तको कुरा नआएको हुनसक्छ । यस्तो परिपाटीले शासन सत्ता सञ्चालक बन्न नै होडबाजी हुने र त्यहाँ पुगेपछि नैतिकता तथा सैद्धान्तिक धार पूर्ण अवरोध हुने परिस्थिति छ । सत्ताको लागि दलहरूबीच गठबन्धन गर्नुपर्ने कारण सरकार सधैं अस्थिर हुँदै आएको छ । पाँच वर्षसम्म राजनीतिक व्यक्तिको जनताको काम गर्ने भन्दा सरकार बनाउने र भत्काउने नै समय खर्च गरिरहेका छन् । जसले गर्दा देशले विकास पाउन सकेको छैन । सत्ता र प्रतिपक्षको द्वन्द्वले 'साँढेको जुधाइ बाछाको मिचाइ' जसरी नेपाली जनता मिचिइरहेका छन् । यस्तो परिस्थितिको अन्त्यको चाहना सबैको हो । तर त्यसो हुन सकेको छैन । अहिले गृहमन्त्री रवि लामिछाने विरुद्धको सहकारी ठगीसम्बन्धी आरोपको छानविनका लागि संसदीय छानविन समिति बनाउन काँग्रेसले माग गर्दै आएको छ । तर सरकार त्यस विषयमा गम्भीर बन्न नसक्दा संसद नै अवरोध हुँदै आएको छ । यो अत्यन्त दुखको कुरा हो । यसले सरकार नै अलोकतान्त्रिक बाटामा छ भन्ने प्रतिक्रिया पार्टीका नेताहरूबाट आइरहेको छ । यस्तो विभिन्न समस्याबाट गुञ्जिरहेको नेपालको वर्तमान राजनीति सधैं यसरी नै अगाडि बढ्ने हो भने नेपाल र नेपाली जनताको अवस्था यसभन्दा अभै नाजुक बन्ने कुरा निसन्देह छ । नेताहरूलाई नेपाली जनताले बगाएको पुरिजानले आजैको करबाट भत्ता खान मात्र पठाएका होइनन् । देश र जनताका पक्षमा काम गर्न पठाएका हुन् । सो कर्तव्यबाट उनीहरू उम्कन मिल्दैन । यसर्थ व्यक्तिगत र पार्टी स्वार्थभन्दा माथि उठेर देश र जनताको पक्षमा काम गरी देशलाई विकास दिने काममा दलहरू एक जुट हुन जरुरी छ ।

Opinion @ Social Network

धनी होइन खुशी बन्न सिक, मुल्य होइन महत् बूझ्न सिक, अनि मात्र अमूल्य जिन्दगीको परिभाषा बाधा हुन्छ ।
(सुबिना साहिको फेसबुकस्टाटस <https://www.facebook.com/subina.shahi>)

यो सम्भामा सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएका धारणाहरू राखेछौं । यसका लागि हामी फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalpatti मा लाग्न गर्न सक्नुहुनेछ ।

नवजन्मचेतना दैनिकको रुपमा तपाईंलाई अनुरोधको छ । यो पत्रिका अठ्ठ सन्तीच अनि पठनीय बनाउनको लागि तपाईंहरूको अमूल्य सुझावहरूको हामीलाई अचलायत जरुरी छ । पाठकवृन्द तपाईंका सुझावहरू हेर्दै हामीलाई सहयोगी गर्नुहुन हामी अनुरोध गर्दछौं ।

नवजन्मचेतना दैनिक
भक्तरीटोल तानसेन, पाल्पा

प्रहरी कार्यालय	२४०६०१
दुधेश्वर	०१-२४०६०२
स.प्र.प्रमाण्य बुटवल	९७७३००४३६९९
दुधेश्वर रामगढ	०१-२४०६३३
दुधेश्वर	०१-२४०६३९
आर्वाकोट	०३३-२४१९९९
कुम्भी	०३३-२४१९९९
पौडी	०३३-२४१९९९
तीर्थहवा	०३३-२४१९९९
पाप्पा	०३३-२४१९९९
दुधेश्वर रामगढ	०३३-२४१९९९
२४०६०१	
अपराधना कर्मचारी	
कुम्भीकोटि अपराधना	०१-२४०६०१, २४०६०२
कुम्भीकोटि अपराधना	०१-२४०६०१, २४०६०२
कुम्भीकोटि अपराधना	०१-२४०६०१, २४०६०२

हाइपर-ग्लोबलाइजेसनको प्रभाव र व्यवस्थापनका उपाय

केशव खतिवडा

विश्वव्यापीकरण, निजीकरण, आर्थिक उदारीकरण, सार्वजनिक क्षेत्रमा सरकारी खर्चको कटौती, अर्थतन्त्रमा निजी क्षेत्रको भूमिकामा वृद्धि, स्वतन्त्र बजार नवउदारवादका मूलभूत विशेषता हुन् । यसमा पुँजीलाई स्वतन्त्र आवतजावत गर्ने सुविधा हुने भएकाले प्रत्यक्ष विदेशी लगानीको सम्भावना बढी हुन्छ । 'हाइपर-ग्लोबलाइजेसन' शब्दको प्रयोग सर्वप्रथम टर्किंस नागरिक हार्भर्ड युनिभर्सिटीका अर्थशास्त्रका प्रोफेसर डेनी रोड्रिगले सन् २००० को दशकमा गरेका थिए, जसले चरम वैश्वीकरणको अवस्थालाई जनाउँछ । यो नवउदारवादको चरम अवस्था हो ।

१७ औं शताब्दीको प्रारम्भमा उदारवादको जन्म भयो । उदारवादक प्रणेता जोन लक हुन् भने यसको सैद्धान्तिकीकरण गर्ने कार्य अर्थशास्त्री एडम स्मिथ र जेरेमी बेन्थनले गरेका थिए । १९औं शताब्दीमा पश्चिम युरोप र ल्याटिन अमेरिकी राष्ट्रहरूमा नवउदारवाद पश्चिम सरकारको बाहुल्य देखापर्‍यो । नवउदारवाद उदारवादको विकसित वा परिमार्जित रूप हो । सन् १९३८ मा पेरिसमा भएको बैठकमा अस्ट्रेलियन अर्थशास्त्री लुडविग भोन मिसेस र ब्रिटिस अर्थशास्त्री फ्रेडरिक हयकेले यो सिद्धान्तको व्याख्या गर्दै सर्वप्रथम नवउदारवाद शब्दको प्रयोग गरेका थिए । सन् १९४७ मा फ्रेडरिक हयकेले यो अवधारणाको प्रचारका लागि 'मोन्ट पेलेरिन सोसाइटी'को स्थापना समेत गरे । पछि विश्व बैंक, विश्व व्यापार सङ्गठन र अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले संरचनागत समायोजन कार्यक्रम लगायत श्रृण, सहयोग र अनुदानका संतर्माफत नवउदारवादलाई विश्वव्यापी बनाए । विश्वव्यापीकरण, निजीकरण, आर्थिक उदारीकरण, सार्वजनिक क्षेत्रमा सरकारी खर्चको कटौती, अर्थतन्त्रमा निजी क्षेत्रको भूमिकामा वृद्धि, स्वतन्त्र बजार नवउदारवादका मूलभूत विशेषता हुन् । यसमा पुँजीलाई स्वतन्त्र आवतजावत गर्ने सुविधा हुने भएकाले प्रत्यक्ष विदेशी लगानीको सम्भावना बढी हुन्छ । 'हाइपर-ग्लोबलाइजेसन' शब्दको प्रयोग सर्वप्रथम टर्किंस नागरिक हार्भर्ड युनिभर्सिटीका अर्थशास्त्रका प्रोफेसर डेनी रोड्रिगले सन् २००० को दशकमा गरेका थिए, जसले चरम वैश्वीकरणको अवस्थालाई जनाउँछ । यो नवउदारवादको चरम अवस्था हो । यस अवस्थामा वैश्विक प्रणालीमा बहुराष्ट्रिय कम्पनीहरूको विकास र प्रभावले अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार र वित्त प्रवाहको फैलावट तीव्र रूपमा बढेको हुन्छ । जून आर्थिक, सांस्कृतिक र राजनीतिकजस्ता महत्त्वपूर्ण पक्षहरूको वैश्विक एकीकरण पनि हो । तथापि यसले आर्थिक पक्षलाई बढी महत्त्व दिन्छ । यो अवस्थामा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा पुँजी र श्रमको प्रवाहमा वृद्धि हुन्छ । यसै उत्पादन, व्यापार तथा वित्तीय बजारको क्षेत्रमा उल्लेख्य वृद्धि भएको हुन्छ । हाइपर-ग्लोबलाइजेसन भन्नाले वस्तु, सेवा, पूँजी, वित्त तथा प्रविधिको स्वतन्त्र रूपमा हुने अन्तर्राष्ट्रियकरणको प्रक्रियालाई जनाउँछ । जसले विश्वव्यापीकरणको साइज, क्षेत्र र तीव्रतामा नाटकीय हलाले परिवर्तन ल्याउँछ । प्रारम्भमा विश्व व्यापार संगठन, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, विश्व बैंकजस्ता अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका संस्थाले सुनिश्चित रूपमा विकास गर्दै गयो । पछिल्लो समयमा सूचना र प्रविधिका क्षेत्रमा भएको तीव्र विकासले यसको गतिलाई अझै बढाउँदै लगेको ।

२) बृहत उत्पादन, विविधिकरण र विश्वव्यापीकरण
विश्व अर्थ-व्यवस्था बहुराष्ट्रिय कम्पनीहरूको दबाव र प्रभाव बढ्दै गएको अवस्था हो, हाइपर-ग्लोबलाइजेसन । त्यसैले यो अवस्थामा एकाधिकार मागका आधारमा वस्तु र सेवाको बृहत उत्पादन र वितरण हुन्छ । तिनको विविधीकरण तथा विश्वव्यापीकरण गर्दै नैजाने प्रक्रिया पनि तीव्र हुन्छ । लाभ र लागतको विविधवणुका आधारमा लागतलाई न्यूनीकरण गर्दै र समग्रमा उत्पादकत्व र दक्षतालाई बढाउँदै लगेएको हुन्छ ।

३) व्यापारमा नैतिक वृद्धि
वस्तु र सेवाको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा वृद्धि र विविधीकरण भएको हुन्छ ।

४) प्रविधिको विकास र प्रचार
डिजिटल प्रविधिको विकास र प्रचार विश्वव्यापीकरण भएको हुन्छ । जसले उत्पादन, वितरण, उपभोग तथा विनिमयमा थप योगदान पुर्याएको हुन्छ ।

५) फाइदा
हाइपर-ग्लोबलाइजेसनलाई उचित ढंगले व्यवस्थापन गर्न सकेका खण्डमा देहाय बमोजिमका फाइदा प्राप्त गर्न सकिन्छ ।

१) आर्थिक वृद्धि
वैश्विक लगानी र अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारले उद्योगहरूको वृद्धि गर्न, रोजगारीको सिर्जना गर्न, आयमा वृद्धि गरी समृद्ध राष्ट्र निर्माण गर्न सहयोग पुर्याउँछ ।

२) सस्तो र गुणस्तरीय वस्तुको उपलब्धता
वस्तु र सेवाको उत्पादनमा प्रतिस्पर्धा, विविधीकरण र गुणस्तरीयता हुने भएकाले उपभोक्तालाई छुटो टको अवसरमा वृद्धि हुनुका साथै सस्तो मूल्यमा गुणस्तरीय वस्तु प्राप्त हुन्छ ।

३) नवप्रवर्धनको विकास र प्रयोग
आजको विश्व डिजिटल प्रविधिम आधारित भएको हुँदा दिनानुदिन नवप्रवर्धनको निरन्तर विकास र प्रयोग बढिरहेको हुन्छ । तीव्र प्रतिस्पर्धामा श्रेष्ठता हासिल गर्न सकिँदैन । तसर्थ हरेक मुलुकले नवप्रवर्धनमा ठूलो लगानी गर्नुपर्छ । परिणामस्वरूप दक्षता र नवप्रवर्धनको थप विकास हुँदै जान्छ ।

४) गरिबी न्यूनीकरण
अन्तर्राष्ट्रिय लगानी, व्यापार, वाणिज्य, औद्योगिकीकरणमा वृद्धि हुने भएकाले रोजगारीका थप अवसर सिर्जना भई गरिबी न्यूनीकरणमा सहयोग भई **चुनौती** हरेक अवसरले चुनौती र हरेक चुनौतीले अवसरसँगै लिएर आएको हुन्छ । हाइपर-ग्लोबलाइजेसनले पनि अवसरका बाबजूद देहाय बमोजिमका चुनौती सँगै लिएर आएको छ ।

१) आर्थिक बसमानता
राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा हुने तीव्र आर्थिक क्रियाकलाप तथा प्रतिस्पर्धाका कारणले मुलुकभित्र, बाहिर र मुलुक-मुलुकभित्र तीव्र रूपमा आर्थिक असमानता बढ्छ । देशभित्र धनी तथा धनी बन्दै जाने, गरिब भन्नु गरिब बन्दै जाने र विश्व-व्यवस्थाभित्र पेरिफेरी, सेमिपेरिफेरी र कोर मुलुकहरूमा विभाजित हुँदै जाने अवस्थाको सिर्जना हुँदै गएको छ ।

२) वातावरण विनाश
तीव्र रूपमा हुने निर्यात, औद्योगिकीकरण, उत्पादन, आणविक परीक्षण, स्वार्थ केन्द्रित युद्धहरूका कारणले गर्दा वातावरण विनाश पनि तीव्र गतिमा हुन्छ । जसले जलवायु परिवर्तन ।

३) सांस्कृतिक प्रभाव
वैश्विक समाजले वैश्विक संस्कृतिको

विकास गर्दै लगेको छ भने मौलिक संस्कृतिको लोप हुँदै गएको छ । संस्कृतिमा परिचामीकरणको प्रभाव बढ्दै गएको छ । मिश्रित समाजलाई संस्कृति पनि मिश्रित वा हाइब्रिड बन्दै गएको छ ।

४) सम्प्रभुतामाथिको हस्तक्षेप
बहुराष्ट्रिय निगम, विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, विश्व व्यापार संगठनजस्ता अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका संस्थाले राष्ट्रिय नीति निर्माण गर्ने सवालमा राष्ट्रिय सरकारलाई श्रृण सहयोग, अनुदान उपलब्ध गराउँदा ती मुलुकले पूर्ण गर्नुपर्ने सर्तक नाममा दबाव सिर्जना गर्छन् । जुन मुलुक विशेषको सम्प्रभुतामाथिको हस्तक्षेप हो ।

चुनौती
हाइपर-ग्लोबलाइजेसनले अवसर र चुनौतीलाई एक साथ लिएर आए पनि विश्वलाई नै परस्पर निर्भर बनाउने बहुव्यापारिक प्रक्रिकाको आफूलाई स्थापित गर्दै लगेको छ । यसले विश्वको व्यवस्था प्रणालीलाई प्रभावित गरिसकेको हुँदा कुनै पनि मुलुक अब अछुतो रहन सक्दैन । मुलुकहरूले अब हाइपर-ग्लोबलाइजेसनलाई अभिशापका रूपमा भएर अवसरका रूपमा उपयोग गर्नुको विकल्प छैन । जसका लागि देहाय बमोजिमका उपाय अवलम्बन गर्न उपयुक्त हुन्छ ।

१) राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको सुदृढीकरण
वैश्वीकरणका कारण हरेक देशको अर्थतन्त्र कुनै न कुनै रूपमा विश्व अर्थतन्त्रसँग जोडिएको हुन्छ । तथापि राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको सबलीकरण, सुदृढीकरण, डिजिटलाइजेसन गर्न अनिवार्य हुन्छ । जसका लागि स्थानीय उद्योगहरूको संरक्षण गर्ने, स्थानीय उत्पादनको प्रवर्धन र बजारीकरण गर्दै आयात प्रतिस्थापन गर्नुपर्छ । निर्यात बढाउनुपर्छ ।

२) आर्थिक र नवप्रवर्धनको विकास र प्रयोग
आजको युग आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्सको भएको हुँदा प्रविधिको विचयै प्रतिस्पर्धा रहेको छ । निरन्तर उन्नत प्रविधिको विकास र प्रयोगले मात्र आर्थिक विकास र स्थायित्व हासिल गर्न सकिन्छ ।

३) वातावरण
विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, विश्व व्यापार संगठन लगायत दातृ मुलुक तथा निकटस्थ अवलम्बन गरेका अन्तर्राष्ट्रिय नियमनसम्बन्धी नीतिहरूका विचमा तादात्म्यता कायम गर्नुपर्छ । यी नीतिसँग तादात्म्यता हुने गरी ब्याजदर, विनिमय दर तथा भन्सार करहरू निर्धारण गर्नुपर्छ । दिगो विकास र विकासको संरक्षणलाई 'क्लस कटिउड इन्सु'का रूपमा अवलम्बन गर्नुपर्छ ।

४) बसमानता
गाउँ र सहर, सहर र मेधा सहर बिचको असमानता घटाउनुपर्छ । सकारात्मक विभेदभासत पिछडिएको वर्ग र सामाजिक विकासको मूल प्रवाहमा समेट्नुपर्छ । नीति निर्माणमा उनीहरूको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्ने र उदारतरका रूपमा रहेको मजदुरहरूको ट्रेड युनियन अधिकारलाई सुनिश्चितता प्रदान गर्नुपर्छ ।

-रातोपट्टी उड्कन

५) सांस्कृतिक प्रभाव
वैश्विक समाजले वैश्विक संस्कृतिको विकास गर्दै लगेको छ भने मौलिक संस्कृतिको लोप हुँदै गएको छ । संस्कृतिमा परिचामीकरणको प्रभाव बढ्दै गएको छ । मिश्रित समाजलाई संस्कृति पनि मिश्रित वा हाइब्रिड बन्दै गएको छ ।

४) सम्प्रभुतामाथिको हस्तक्षेप
बहुराष्ट्रिय निगम, विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, विश्व व्यापार संगठनजस्ता अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका संस्थाले राष्ट्रिय नीति निर्माण गर्ने सवालमा राष्ट्रिय सरकारलाई श्रृण सहयोग, अनुदान उपलब्ध गराउँदा ती मुलुकले पूर्ण गर्नुपर्ने सर्तक नाममा दबाव सिर्जना गर्छन् । जुन मुलुक विशेषको सम्प्रभुतामाथिको हस्तक्षेप हो ।

चुनौती
हाइपर-ग्लोबलाइजेसनले अवसर र चुनौतीलाई एक साथ लिएर आए पनि विश्वलाई नै परस्पर निर्भर बनाउने बहुव्यापारिक प्रक्रिकाको आफूलाई स्थापित गर्दै लगेको छ । यसले विश्वको व्यवस्था प्रणालीलाई प्रभावित गरिसकेको हुँदा कुनै पनि मुलुक अब अछुतो रहन सक्दैन । मुलुकहरूले अब हाइपर-ग्लोबलाइजेसनलाई अभिशापका रूपमा भएर अवसरका रूपमा उपयोग गर्नुको विकल्प छैन । जसका लागि देहाय बमोजिमका उपाय अवलम्बन गर्न उपयुक्त हुन्छ ।

१) राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको सुदृढीकरण
वैश्वीकरणका कारण हरेक देशको अर्थतन्त्र कुनै न कुनै रूपमा विश्व अर्थतन्त्रसँग जोडिएको हुन्छ । तथापि राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको सबलीकरण, सुदृढीकरण, डिजिटलाइजेसन गर्न अनिवार्य हुन्छ । जसका लागि स्थानीय उद्योगहरूको संरक्षण गर्ने, स्थानीय उत्पादनको प्रवर्धन र बजारीकरण गर्दै आयात प्रतिस्थापन गर्नुपर्छ । निर्यात बढाउनुपर्छ ।

२) आर्थिक र नवप्रवर्धनको विकास र प्रयोग
आजको युग आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्सको भएको हुँदा प्रविधिको विचयै प्रतिस्पर्धा रहेको छ । निरन्तर उन्नत प्रविधिको विकास र प्रयोगले मात्र आर्थिक विकास र स्थायित्व हासिल गर्न सकिन्छ ।

३) वातावरण
विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, विश्व व्यापार संगठन लगायत दातृ मुलुक तथा निकटस्थ अवलम्बन गरेका अन्तर्राष्ट्रिय नियमनसम्बन्धी नीतिहरूका विचमा तादात्म्यता कायम गर्नुपर्छ । यी नीतिसँग तादात्म्यता हुने गरी ब्याजदर, विनिमय दर तथा भन्सार करहरू निर्धारण गर्नुपर्छ । दिगो विकास र विकासको संरक्षणलाई 'क्लस कटिउड इन्सु'का रूपमा अवलम्बन गर्नुपर्छ ।

४) बसमानता
गाउँ र सहर, सहर र मेधा सहर बिचको असमानता घटाउनुपर्छ । सकारात्मक विभेदभासत पिछडिएको वर्ग र सामाजिक विकासको मूल प्रवाहमा समेट्नुपर्छ । नीति निर्माणमा उनीहरूको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्ने र उदारतरका रूपमा रहेको मजदुरहरूको ट्रेड युनियन अधिकारलाई सुनिश्चितता प्रदान गर्नुपर्छ ।

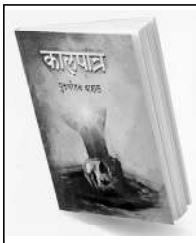
-रातोपट्टी उड्कन

साहित्य दर्पण

समीक्षा

पुष्कर जयक रेग्मी

‘कालपात्र’ सँगै घोत्लिदा

कोशी प्रदेश ओखलढुङ्गा जिल्ला सिद्धिचरण नगरपालिका विगुटार निवासी माता टुककुमारी र पिता पं. रत्नासाद दाहालका सुयोग्य सुपुत्र पुरुषोत्तम दाहालको जन्म वि.सं.२०१५ मंसिर १३ गते भएको हो। राजनीति शास्त्रमा एम.ए.सम्मको अध्ययन गरी हाल बुद्धानिलकण्ठ-१० कपन,नारायणचोक,काठमाडौँ बसोबास गर्नुएका प्रखर स्पष्ट वक्ता, मानवअधिकारकर्मी, अग्रज पत्रकार, बरिष्ठ साहित्यकार पुरुषोत्तम दाहालका करीव एक दर्जन कृतिहरू प्रकाशित भइसकेका छन्।

केही कवि केही कविता (२०४३, सलहेखन), कविता संग्रह संध (२०४९), मानव अधिकार : लोकतन्त्र र अहिंसाको आधार (सहलेखन २०५४), तेस्रो संस्करण समेत रहेको उपन्यास शान्ता (२०७९/२०८०), कविता संग्रह अन्धकारको यात्री (२०७९), कथा संग्रह शिखरवृत्त (२०७९), दोस्रो संस्करण समेत रहेको चार दशकको पत्रकारिता अनुभव, मेरो पत्रकारिता (२०७९/२०७९), अंग्रेजी अनुवादमा उपन्यास शान्ता (२०७९), कविता संग्रह काला बादलमा उज्याला पाइला (२०७९), उपन्यास कालपात्र (२०८०) दाहालका महत्वपूर्ण प्रकाशित कृतिहरू हुन्।

वर्तमानको जीवन्त चित्रको रूपमा रहेको उपन्यास कालपात्र (२०८०) सुकर्मका लागि कुकर्म विरुद्ध सतत-संघर्षशील सम्पूर्ण अस्म माणिससमा समर्पित, इम्प्रेसनलिस्टिक एवम् सिद्धिचरण प्रा.वि.हिमालय टाइम्स राष्ट्रिय दैनिक) द्वारा प्रकाशित एवं शब्दार्थ प्रकाशन कावचहिल काठमाडौँद्वारा वितरित मूल्य रु.२२९/- रहेको उपन्यास कालपात्र उदारदर्शीय, संश्लेषणीय एवं शोभानीय कृतिको रूपमा उपस्थित रहेको छ। अहिले मेरो हातमा उपन्यास ‘कालपात्र’ रहेको छ र म यसैको स्वाध्ययन गरी घोत्लिदै यी पढिच्छु लेखिरहेको छु। कालपात्रको भूमिकाका ‘कालपात्रमा अभिचित्रित युगान्तर’ शीर्षकमा प्रा.डा.कुलचन्द्र कोइराला लेखेहुन्छ, ‘यो उपन्यासको देश नेपाल हो र काल यो देश देशका रूपमा

‘यो उपन्यासको देश नेपाल हो र काल यो देश देशका रूपमा उदाएरिबि आजसम्म व्यापी रहेको छ। नेपाली राजनीतिमा देखिएका परिघटनाको छुट्या पारेर लेख्ने एकातिर सुकृति गरेको देखाउन गरिएका काम सबै विकृति भएका/गर्न गराउने मनसायलाई दाजु, भाजु र दिदीका प्रातीक्यमा उज्याएर प्रक्षेपण गरेका छन्। विशेष गरी नेपाली राजनीतिमा व्याप्त रहेको दाजुको वैध उपस्थितिभित्र भाजुका अवैध र पारिवारिकीकरणलाई सुन्दर ढङ्गले प्रस्तुत गरेका छन्।’

‘कालपात्र’ शीर्षकमा लेखकीय अभिव्यक्ति व्यक्त गर्दै लेखक पुरुषोत्तम दाहाल स्वयं लेखेहुन्छ, ‘यो मानिस असल हुनुहुन्छ, राजनीतिमा, सामाजिक क्षेत्रमा, व्यापार, व्यवसायमा, अन्य विविध क्षेत्रमा उहाँहरूलाई यो उपन्यासको पात्र बनाएको छैन, र बनाउन चाहेको छैन। असल मानिसलाई समात हुनुपर्छ, असल मानिस स्थापित हुनुपर्छ भन्ने सिद्धान्तप्रति छ यो उपन्यास।’ कालने पात्रको रूपमा उपस्थित कालपात्रभित्र नेपाल र नेपालीको कथा व्याख्यालाई लक्षित गरि खराब पात्रहरूको मात्र चरित्रकथन गरिनुका साथै समृद्धिका लागि गरिएको परिवर्तनपद्धति भन्ने विषय परिस्थिति, अशान्ति र अभावग्रस्त भइ अस्त व्यस्त अलपत्र रहेको समासामयिक यथार्थता छर्नगयाइएको छ। उपन्यासले देश जनता र शान्तिलाई शिरमा राखी मुलुकको अवस्था, व्यवस्था, सत्कार, राजनीति, पार्टी, नेता, कार्यकर्ता, प्रशासन, भद्रचारसँगै शिक्षा, स्वास्थ्य, न्याय, सामाजिकीकरण, पत्रकारिता एवं मानव अधिकार लगायतका क्षेत्रमा समेत वैशेषिक कुकृत्यहरूको भण्डाफोर गर्नुका साथै उपन्यासले तपाईं हामी सबैलाई ठाउँ-ठाउँमा नश्वारीय छ। कथानकमक शैलीमा देशको समासामयिक परिस्थिति मानवीय पात्रको रूपमा आउनु, असल र खराब संहिताको जीवनको संयोग देखाउनु, जीवनका दैनन्दिनीहरूलाई कथा र उपकथा बनाइ औपन्यासिकरण गर्नु, राष्ट्रिय राजनीतिक घटनाक्रम र पात्रहरूलाई सामाजिकीकरण गरी प्रस्तुत गर्नु,राजनीतिक पात्रहरूलाई कुटनीतिक ढंगले ढोका प्रहार गर्नु, विन्ध्य प्रतीक र अलङ्कारको प्रयोग गरि नाटकीय शैलीमा पात्रहरूलाई उपस्थित गराउनुका साथै कौतुल्यपूर्ण ढंगले कृपाजन्य सुपात्रको रूपमा कृपाजन्यतित एराउट्टे कथालाई विनोदनात्मक बनाई टुक्र्याउनु उपन्यासभित्रका लेखकीय वैशिष्ट्यताहरू हुन्। बहुमुखी प्रतिभाका धनी, विविध क्षेत्रका धनी, स्पष्टवक्ता,निडर र संघर्षशील पत्रकार, सचेत राजनीतिक विश्लेषक, सिद्धहस्त लेखक साहित्यकार पुरुषोत्तम दाहालद्वारा लिखित उपन्यास कालपात्रका प्रत्येक पात्रका कथाहरू जान्नाका लागि म स्रष्टा एवं दृष्टाहरू सबैलाई ‘कालपात्र’ नै अध्ययन गर्न अनुरोध गर्दछु। उपन्यासको निष्कर्ष वर्तमान नेपालको तितो सत्य र कटु यथार्थ हुनुका साथै आ-आफ्नो अनुहारसहितको चरित्रकथन यै भित्र रहेकोले उपन्यास ‘कालपात्र’ एकपटक सबैले किन, भागि या खोजेर भएपनि पढ्नु पर्दछ। अन्तमा दाहालको पहिलो उपन्यास ‘शान्ता’ जस्तै दोस्रो उपन्यास ‘कालपात्र’ पनि द्वैभन्दा धेरै पटक संस्करण भई पाठकको मन जित्न सफल रहोस। पठनीय, महनीय, विनोदनीय,उदारदर्शीय एवं संश्लेषणीय कृति प्रकाशन गर्नु हुने बरिष्ठ साहित्यकार/पत्रकार/पुरुषोत्तम दाहालज्यूका बाँकी जीवन कालजयी लेखनमय बरिहोस - शुभकामना।

(लेखक पाल्पा साहित्य सभाका अध्यक्ष तथा पापका स्वापित साहित्यकार समेत हुन्।)

भन बुद्ध तिमी कहाँ छौ ?

तिम्ले शान्ति गरेको देशमा,
तिम्ले क्रान्ति गरेको देशमा,
हत्या हिंसा दिनहुँ बढेको छ,
अशान्तिको जग गढेको छ।

आज तिमी कारण देश नेपाल चिनिएको छ,
तिमी अर्ति उपदेश सारा कित्तिएको छ,
तर तिमी जन्मेको देशका मनुष्यले गर्दा आज,
तिमी अर्ति उपदेश मासिएको छ।

शान्तिको जग बसाउने,
आफू रोइ रोइ सारा हसाउने,
शान्तिका खातिर कम्मर कसाउने,
शान्त र हनुपर्छ भन्ने ज्ञान मन मल्लिस्क्रमा पसाउने।

तिमी जन्मिएको माटोमा,
दबाली र भद्राचारि जन्मिए,
अपराधी र अत्याचारी जन्मिए,
अहं तर पनि बुद्ध तिमी किन जन्मिएनौ ?

विचित्र रायभाकी
‘सुस्क्राव’
हत्या-२ गुल्मी

कृति/समीक्षा

उषा आचार्य

युद्धफ्राउ : परदेशको यात्रा घरदेशको सम्मनना

युद्धफ्राउ कृष्ण बजगाईंको प्रिसबाट सुरु गरी स्विजरल्यान्डमा अन्यत्र गरिएको नियात्रा हो। बजगाईंले परदेशमा बसेर नेपाली भाषा र साहित्यलाई उचाइमा पुर्याउने काम गरिरहेको देखिन्छ। युरेसियाको स्थर्श, भाषा साक्षा, दाइबुचु र उमिहोतार नियात्रा प्रकाशन गरेका बजगाईं युद्धफ्राउ पाँचौ नियात्रासङ्ग्रह हो। खास उद्देश्यका साथ विशेष स्थानको भ्रमणका क्रममा प्राप्त अनुभव, अनुभूति साथै निजी विचारलाई नियात्रामा प्रस्तुत गरिन्छ। कलात्मक भाषाका माध्यमबाट ऐतिहासिक महत्त्वका स्थानका महत्त्वपूर्ण भनाइ, सन्दर्भ आदिलाई बजगाईंका नियात्रामा उठान गरिएको हुन्छ। बेलायतलाई कर्मभूमि बनाए पनि हृत्पल स्वदेशको स्मरण गर्नु उनका लेखनगत प्रवृत्ति हुन् जुन प्रवृत्ति नियात्रामा समेत देख्न सकिन्छ। विदेशका विभिन्न स्थानको भ्रमण गर्नु र त्यस क्रममा नेपाल सम्झनु यस युद्धफ्राउ नियात्राको पनि विशेषता रहेको छ। युद्धफ्राउ नियात्रामा प्रिसका विभिन्न सन्दर्भ, एथेन्सको महत्त्व, सुकरात र उनको साहित्यप्रति रुचि, प्लेटोको गुरुभक्तिका साथै आर्थिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक, खेलकुद, समाजवाद, पर्यटन, कला आदि विविध पक्षलाई सदृश्य रूपमा चित्रण गरिएको छ। यी विविध सन्दर्भको अनुभूतिका क्रममा गरिएको स्वदेशको सम्मनना, गौरव र चिन्ता यस कृतिको महत्त्वपूर्ण पक्ष हो। प्रस्तुत अध्ययनमा नियात्राभित्र वर्णित प्रियदेश सिन्धुज्यान्डसम्मको यात्रा साथै बेलायतको यात्रा अनुभूतिका क्रममा स्मरणमा आएका नेपालका राजनीति, धर्म, विकृति, राष्ट्रिय गौरव र समृद्धिका चाहनालाई विश्लेषण गरिएको छ। राष्ट्रिय गौरवको अनुभूति प्रस्तुत कृतिमा परदेशको भ्रमणका क्रममा नेपाली राष्ट्र र राष्ट्रियताप्रति गरिएको गौरवका अनुभूतिलाई कलात्मक रूपमा चित्रण गरिएको छ। एथेन्सको यात्रामा रहेका बेला नियात्राकार छुट्टिसय वर्ष पुरानो स्टेडियममा भएको ओलम्पिक खेलमा नेपालले पनि सहभागिता जनाएकाका महत्त्वपूर्ण गर्वको अनुभूति गर्दछन्। खेल र खेलौनाको लागि नेपाल सरकारले कुनै लगानी नगरेको अवस्थामा पदक नजिते पनि नेपालको फुटबलको र क्रिस्चियन धर्मको वृद्धि भएको वर्तमान अवस्था चित्रण गर्दै एकोपोलिसमा एक बिहान शीर्षकको नियात्रामा यस्तै गतिले नेपाल पनि क्रिस्चियन देश त बन्दैन भन्ने चिन्ता व्यक्त गरिएको छ। नियात्रामा पशुतिथिमा चर्चमा परिणत हुने हो कि ? त्यसो भएमा आस्थाका धरोहर शिव कहाँ जालान? भन्ने प्रश्नमाफत आफ्नो धर्म संस्कृति र आस्थाप्रति चिन्ता व्यक्त गरिएको छ। त्यस्तै एथेन्सको पहिलो थिएटरमा नाटक हेर्ने क्रममा निबन्धकार नेपाली नाटक र नेपाली थिएटर सम्बन्धमा। त्यस्तो प्राचीन थिएटरमा सत्र हजार दर्शक अट्ने क्षमता रहेको बाहा पाउँदा निबन्धकार अचम्म मान्छन् र नेपालमा त्यति दर्शक भन्ने विचार व्यक्त गर्दछन्। नियात्रामा राष्ट्रिय प्रतीकको मात्र गौरव नगरी विदेशमा कतैकतै नेपाली रेस्टुरेण्ट देखा

राष्ट्रिय गौरवको अनुभूति प्रस्तुत कृतिमा परदेशको भ्रमणका क्रममा नेपाली राष्ट्र र राष्ट्रियताप्रति गरिएको गौरवका अनुभूतिलाई कलात्मक रूपमा चित्रण गरिएको छ। एथेन्सको यात्रामा रहेका बेला नियात्राकार छुट्टिसय वर्ष पुरानो स्टेडियममा उभिएर आधुनिक ओलम्पिक खेल सुरु भएको स्टेडियम, त्यस वरपरका सडकको अवलोकन गर्छन्। सन् २००८ मा सोही स्टेडियममा भएको ओलम्पिक खेलमा नेपालले पनि सहभागिता जनाएकामा गर्वको अनुभूति गर्दछन्। खेल र खेलौनाका लागि नेपाल सरकारले कुनै लगानी नगरेको अवस्थामा पदक नजिते पनि नेपालको फुटबलको र क्रिस्चियन धर्मको वृद्धि भएको वर्तमान अवस्था चित्रण गर्दै एकोपोलिसमा एक बिहान शीर्षकको नियात्रामा यस्तै गतिले नेपाल पनि क्रिस्चियन देश त बन्दैन भन्ने चिन्ता व्यक्त गरिएको छ। नियात्रामा पशुतिथिमा चर्चमा परिणत हुने हो कि ? त्यसो भएमा आस्थाका धरोहर शिव कहाँ जालान? भन्ने प्रश्नमाफत आफ्नो धर्म संस्कृति र आस्थाप्रति चिन्ता व्यक्त गरिएको छ। त्यस्तै एथेन्सको पहिलो थिएटरमा नाटक हेर्ने क्रममा निबन्धकार नेपाली नाटक र नेपाली थिएटर सम्बन्धमा। त्यस्तो प्राचीन थिएटरमा सत्र हजार दर्शक अट्ने क्षमता रहेको बाहा पाउँदा निबन्धकार अचम्म मान्छन् र नेपालमा त्यति दर्शक भन्ने विचार व्यक्त गर्दछन्। नियात्रामा राष्ट्रिय प्रतीकको मात्र गौरव नगरी विदेशमा कतैकतै नेपाली रेस्टुरेण्ट देखा

पनि लेखक प्रफुल्ल हुन्छन्। उनी विदेशी भूमिमा हिउँ बेल्दा नेपालका हिमाल सम्झन पुग्छन्। हातमा स्विजरल्यान्डको फुन्डा उचालेर हिमालमा फोटो खिच्दा गमक परेका नियात्राकार नेपालको फुन्डा स्विजरल्यान्डको हिमालमा फहराउने कल्पना गर्छन्। नेपालमा पनि सगरमाथा लगायत अन्त्या हिमालमा पोस्ट बस राखी पर्यटकलाई आकर्षण गर्न सकिने उपायसमेत बताउँछन्। नियात्राकारको शरीर स्विजरल्यान्डमा भए पनि मन नेपाली भूमिमा अवस्थित हिमालमा आरोहण गरिरहेको देख्न सकिन्छ। त्यस्तै फिकाको हेक्टरटार जुरिचमा पुरादा लेखकलाई नेपाली खेलौनाप्रति गौरव जाइछ। नियात्राकार संसारभरका फिका सदस्य राष्ट्रहरूको जसो प्रदर्शन गरिएको स्थानमा पुगेर नेपाली जसोको खोजी गर्छन्। नेपाल पनि फिकाको सदस्य राष्ट्र भएको र भएकोले रातो जसोमा चन्द्र सूर्य भएको फुन्डा र नेपाल लेखेको देखेर हर्षित हुन्छन् साथै फिका फुटबलको अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा विजय कप जित्ने भन्ने कल्पना गर्दछन्। उनी पोर्चुगल पुरवा नेपाली वीर जातिमाथि गौरव गर्छन्। विदेशको चिन्ता र सुधारको चाहना प्रिसको एथेन्सको यात्रा गर्ने क्रममा नियात्राकारले प्राचीन देवी देवतामाथिको आस्था देख्छन् र नेपालको अवस्था स्मरण गर्छन्। त्यहाँ पुरातन संस्कृति, आस्थालाई जोगाएकामा गर्व गर्दै नेपालमा धर्मीनियरेषेता अपनाइएको र क्रिस्चियन धर्मको वृद्धि भएको वर्तमान अवस्था चित्रण गर्दै एकोपोलिसमा एक बिहान शीर्षकको नियात्रामा यस्तै गतिले नेपाल पनि क्रिस्चियन देश त बन्दैन भन्ने चिन्ता व्यक्त गरिएको छ। नियात्रामा पशुतिथिमा चर्चमा परिणत हुने हो कि ? त्यसो भएमा आस्थाका धरोहर शिव कहाँ जालान? भन्ने प्रश्नमाफत आफ्नो धर्म संस्कृति र आस्थाप्रति चिन्ता व्यक्त गरिएको छ। त्यस्तै एथेन्सको पहिलो थिएटरमा नाटक हेर्ने क्रममा निबन्धकार नेपाली नाटक र नेपाली थिएटर सम्बन्धमा। त्यस्तो प्राचीन थिएटरमा सत्र हजार दर्शक अट्ने क्षमता रहेको बाहा पाउँदा निबन्धकार अचम्म मान्छन् र नेपालमा त्यति दर्शक भन्ने विचार व्यक्त गर्दछन्। नियात्रामा राष्ट्रिय प्रतीकको मात्र गौरव नगरी विदेशमा कतैकतै नेपाली रेस्टुरेण्ट देखा

संस्कृतिय साहित्य उटकम्

मुम्बुडको कालिका मन्दिरमा क्याउर कोड

पाल्पा, जेठ ११/पाल्पाको रैनादेवी छहरा गाउँपालिका -५ मुम्बुडमा रहेको ऐतिहासिक धार्मिकस्थल कालिका मन्दिरमा क्याउर कोड सञ्चालनमा ल्याइएको छ । एक औपचारिक कार्यक्रमकायिच माझपुच्छे बैकको क्याउर कोड सञ्चालनमा ल्याइएको हो । डिजिटल भुक्तानीको प्रयोगले धार्मिक क्षेत्रमा हुने आर्थिक अनियमितता रोकिने र सर्वसाधारणलाई सहज हुने भएकाले मन्दिरमा क्याउर कोड स्थान गरी दान-दक्षिणा दिने प्रचलन शुरू गरिएको मन्दिर व्यवस्थापन समितिका सल्लाहकार, पूर्व डिआइवी तथा समाजसेवी राम कार्कीले बताए । कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाका अध्यक्ष रुमागत भट्टराई, बैक पाल्पा शाखाका प्रबन्धक धिनेन्द्र थापाले संयुक्त रूपमा मन्दिर व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष नरेश कार्कीलाई क्याउर कोड हस्तान्तरण गरेका हुन् ।

क्याउर कोड हस्तान्तरण गर्दै गाउँपालिका अध्यक्ष भट्टराईले मन्दिरमा आउने दशनाथीहरूका लागि क्याउर कोडले महत्वपूर्ण टेवा पुग्ने विश्वास व्यक्त गरे । उनले मन्दिरको आर्थिक पक्षलाई समेत यो सेवाले पारदर्शी बनाउने बताए । समयको माग अनुसार बैकले वित्तीय क्षेत्रमा काम गर्दै आएको बताउँदै अध्यक्ष भट्टराईले मन्दिर परिसरमा क्याउर कोड सेवा सञ्चालनमा ल्याएकोमा बैकलाई धन्यवाद दिए । बैकका शाखा प्रबन्धक थापाले माझपुच्छे बैकले भेटी र दक्षिणालाई डिजिटल प्रविधिमाफत व्यवस्थापन र प्रयोगकर्ताको सजिलोका लागि क्याउर कोडको व्यवस्था गरेको बताए । नगदरहित कारोबारलाई प्रोत्साहन गर्न क्याउर कोड स्थान गरी मोबाइलबाटै दान गर्न मिल्ने सुविधा दिइएको उनको भनाई छ । यो सेवा

सञ्चालनमा आएसँगै मन्दिरमा आउने दशनाथीहरूले क्याउर कोडबाटै भेटी चढाउन सक्ने छन् । मन्दिर व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष कार्कीले हिजो आज मन्दिरमा आउने दशनाथीहरूले क्याउर सेवा खोज्ने गरेको बताए । उनले उनीहरूको सेवालालाई मध्यजरन गरेर नै बैकसँग सहकार्य गरी उक्त सेवा लिन सफल भएको बताए । अध्यक्ष कार्कीले अहिलेको युग भनेको प्रविधिको युग भएकाले मन्दिरको व्यवस्थापनलाई समेत प्रविधिसँग जोड्ने काम गरेको बताए । कार्यक्रममा पूर्व वडा अध्यक्ष तथा समाजसेवी विष्णुप्रसाद पोखरेल, समाजसेवीहरू रेवन्तबहादुर कार्की, चित्रबहादुर रायमाफ्ठी, टिका पोखरेल, अमरबहादुर कार्की, हरी रायमाफ्ठी, शिक्षक यमलाल धिमिरे, पत्रकार भुवन रायमाफ्ठी, सरकारी लगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

आज श्रीनगरमा काँग्रेसको प्रशिक्षण तथा वनभोज कार्यक्रम हुँदै

पाल्पा, जेठ ११/नेपाली काँग्रेसको प्रशिक्षण तथा वनभोज कार्यक्रम शनिवार तानसेनको श्रीनगरडाँडामा हुन लागेको छ । नेपाली काँग्रेस प्रतिनिधि सभा क्षेत्र नं २ पाल्पाको आयोजनामा आज प्रशिक्षण तथा वनभोज कार्यक्रम हुन लागेको हो । प्रशिक्षण तथा वनभोज कार्यक्रममा भाग लिन बडातह देखि जिन्लास्तरसम्मका नेता तथा कार्यकर्ताहरू श्रीनगर पुरंदै छन् । पार्टीलाई बलियो बनाउने र तल्लो तहदेखि माथिल्लो तहका नेता तथा कार्यकर्ताहरूबिचको सम्बन्धलाई थप प्रगाढ बनाउने उद्देश्यले कार्यक्रम आयोजना गरिएको काँग्रेसका क्षेत्रिय सभापति मुक्तिराम जिंसीले बताए । उनका अनुसार नेपाली काँग्रेसका पूर्व केन्द्रीय सदस्य तथा नेतृत्वका पूर्व केन्द्रीय सभापति गुरराज धिमिरेले प्रशिक्षण दिने छन् । प्रशिक्षणका लागि नेता धिमिरे शुरुवार नै तानसेन

आइपुगेका छन् । पार्टी संरचनालाई बडातहदेखि नै थप मजबूद बनाएर लैजाने र आगामी निर्वाचनमा काँग्रेसको

एकल बहुमतको सरकार बनाउन प्रशिक्षणले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने सभापति जिंसीले बताए ।

मजको आवाज.....

'नाम पनि यूनिट, कम पनि यूनिट'

यूनिक एफ.एम. ९४.३ मेगाहर्ट्ज

विज्ञापनको लागि सम्पर्क :
यूनिक शोसियल कम्युनिकेशन प्रा.लि.
 तानसेन, पाल्पा
०७५-५३१४६४, ५३१४६६
E-mail
news.uniquefm@gmail.com
www.uniquefm942.com

खेलकुद समाचार

बंगलादेश अमेरिकसँग पराजित

काठमाडौं, जेठ ११/अमेरिकसँगको ३ खेलको टी-२० सिरिजमा बंगलादेशले लगातार दोस्रो हार बेहोरेको छ । बंगलादेश अमेरिकसँग ६ रनले पराजित भएको हो । पहिलो खेलमा अमेरिका ५ विकेटले विजयी भएको थियो । योसँगै अमेरिका एक खेल अगावै टी-२० सिरिज आफ्नो पक्षमा पारेको छ । अमेरिकाले दिएको १४५ रनको लक्ष्य पछ्याएको बंगलादेश १९ ओभर ३ बलमा १३८ रनमा समेटियो । बंगलादेशलाई सस्तोमा समेट्न अमेरिकाले अलि खानले ३ विकेट लिएका थिए ।

बंगलादेशका कप्तान नजमुल हसन साटोले सर्वाधिक ३६ रन जोडे । त्यसअघि पहिला ब्याटिङ गरेको अमेरिकाले निर्धारित २० ओभरमा ६ विकेट गुमाउँदै १४४ रन बनाएको थियो । अमेरिकाले कप्तान मोनाक पटेलले सर्वाधिक ४२ रन जोडेका थिए । जुन १ बाट सुरु हुने विश्वकपमा नेपाल र बंगलादेश एउटै समूहमा छन् ।

अर्थ/कॉर्रेट समाचार

सुनको मूल्य घट्यो

पाल्पा, जेठ ११/सुनको मूल्य शुक्रवार घटेको छ । तोलामा १ हजार ८ सयले घटेको हो । नेपाल सुनचाँदी व्यवसायी महासंघका अनुसार मूल्य घटेसँगै छापावाला सुन तोलामा एक लाख ३६ हजार नौ सय पुगेको छ । बिहीबार छापावाला सुन तोलामा एक लाख ३८ हजार सात सयमा कारोबार भएको थियो । यस्तै, तेजाबी सुन बिहीबार तोलामा एक लाख ३८ हजार ५० मा कारोबार भएकामा शुक्रवार भने एक लाख ३६ हजार दुई सय ५० निर्धारण भएको छ । त्यस्तै, चाँदीको मूल्य तोलामा १० ले घटेको छ । बिहीबार तोलामा एक हजार आठ सय ६५ मा कारोबार भएको चाँदी एक हजार आठ सय ५५ पुगेको छ । पहिल्लो समय सुनको मूल्यले अन्तर््राष्ट्रिय बजार नै ततिको छ । बजारमा सुनको मूल्यमा

आएको उत्तरचढावका कारण कारोबार हुन नसकेको सुन व्यवसायीहरू बताउँछन् । अन्तर्राष्ट्रिय कमोडिटी बजारमा हुने माग र आपूर्तिले सुनको मूल्य निर्धारण हुन्छ । जब अन्तर्राष्ट्रिय कमोडिटी बजारमा सुनको माग र आपूर्ति बढी प्रभावित हुन्छ, मूल्य पनि उच्च दरमा घटबढ हुन्छ । यतिबेला अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा सीमित आपूर्तिबिच सुनको माग उच्च दरले बढ्दा मूल्यमा अवर परिचरले हुन्छ । नेपालमा हाल दैनिक २० किलो सुन आयात गर्न सक्ने व्यवस्था छ । वैदेशिक रोजगारमा रहेकाले ५० ग्रामसम्म सुनका गहना ल्याउन पाउने व्यवस्था छ । सुनको मूल्य बढ्दा नेपालबाट बाहिरिने विदेशी मुद्रा बढ्न जान्छ । विदेशी मुद्रा सञ्चिति घटेका बेला यसले नकारात्मक असर पार्न सक्छ ।

अनुसूची - ५
 (दफा ट को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)
नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रहरी कार्यालय पाल्पा
 (प्रबन्ध शाखा)

सम्पत्ती तथा मालसामानको लिलाम बढाबढको सूचना

सूचना नं.- ०१
प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८१/०२/१२ गते
 यस कार्यालयमा रहेका तपसिल बमोजिमका सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामान जे जस्तो अवस्थामा छन् सोही अवस्थामा लिलाम बिक्री गर्नुपर्ने भएकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । इच्छुक व्यक्ति फर्म, संस्था वा कम्पनीहरूले प्रथम प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र (मिति २०८१/०२/२७ गते) लिलाम बिक्रीको लागि कायम न्यूनतम मूल्यको पाँच प्रतिशतले हुने रकम रु.२८,४७९.१- (अक्षरपी अष्टाईस हजार चार सय उन्नासी) मात्र नगद धरौटी सहित निवेदन दिनहुन यो लिलाम बढाबढ आदेशमा गरिएको छ ।

(१) लिलाम बिक्री गर्ने सम्पत्ति तथा मालसामानको विवरण:-

सि.नं.	विवरण हुने सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामान	सुरु कार्भर मिति	आयु	सर्वेयन/मिति/विवरण	न्यूनतम मूल्य
१.	मोटर साइकल तथा स्कूटर (मो.सा. - १० र स्कूटर - ५) (वसा - १६ वटा)	नखुलेको	-	-	रु.१५,९९९.००
	जम्मा न्यूनतम कायम मूल्य				रु.१५,९९९.००
	२५% भ्याट				रु.४०,०००.००
	जम्मा मूल्य				रु.४६,०००.००

- (२) लिलाम बढाबढ हुने स्थान समय र मिति:-
 (क) स्थान:- जिल्ला प्रहरी कार्यालय पाल्पा (ख) मिति:- २०८१/०२/२७ गते (ग) समय:- १२:०० बजे
 (३) लिलाम बढाबढ यस कार्यालयले तोकेको न्यूनतम लिलाम बिक्री मूल्यबाटै सुरु हुनेछ ।
 (४) लिलाम सकार गर्न डाँक बोल्नु अघि नै न्यूनतम मूल्य रु. ५,६९,५७९.१- को ५% ले हुने रकम रु. २८,४७९.१- नगद धरौटी राख्नुपर्नेछ ।
 (५) प्रत्येक पटक डाँक बोल्न चाहने व्यक्तिलाई डाँक बढ्दै गएमा सोही अनुपातमा थप मूल्यको पाँच प्रतिशतले हुने गरी नगद धरौटी बुझाउँदै जानु पर्नेछ ।
 (६) लिलाम बढाबढ हुने सम्पत्ति तथा मालसामान हेर्न चाहने व्यक्ति वा संस्थाले कार्यालय समय ११:०० बजेदेखि ०२:०० बजेसम्म प्रबन्ध शाखामा सम्पर्क गरी हेर्न सकिनेछ ।
 (७) लिलाम सकार गरेको सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामान सम्झौता भएको मितिले ७ दिनभित्र उठाई लैजानु पर्नेछ ।
 (८) लिलाम बढाबढ हुने दिन सार्वजनिक विदा पर्न गएमा सो लगत्तै खुलेको अर्को दिनमा तोकिएको स्थान र समयमा लिलाम बढाबढ हुनेछ ।
 (९) कुनै दुविधा भएमा प्र.ना.नि. श्री गिताराम भुवाल (लेखापाल) (९८५७०९००७१) र प्र.व.इ. श्री तिर्यार बस्नेत (प्रबन्ध शाखा) (९८४७१११११४) मा सम्पर्क गर्नुहोला ।

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जपजलचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट
शितलपाटी .कम
www.shittalpati.com डिजिटल पत्रिका